

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Augustini in euangelium secundum Iohannem sermones
CXXIII - Cod. Aug. perg. 47**

Augustinus, Aurelius

[Reichenau ?], [14. Jh.]

Sermo LXIII

[urn:nbn:de:bsz:31-64194](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-64194)

est in eo; ipsa est enim clarificatio filii hominis. & dñs clarificatur in eo; si enim non ipse in se ipso. sed dñs in illo clarificatur. Tunc illum dñs in se clarificat; Deniq; tamquam ista exponens. adiungit & dicit; si dñs clarificatus est in eo & dñs clarificauit eum in semet ipso. hoc est si dñs clarificatus est in eo. quia non uenit facere uoluntatem suam sed uoluntatem eius qui misit eum. & dñs clarificauit eum in semet ipso. ut natura humana in qua est filius hominis. quae a uerbo aeterno suscepta est. & iam in immortalitate donatur; & continuo inquit clarificauit eum. Resurrectionem scilicet suam non sicut nostram in fine saeculi sed continuo futura hac adtestatione praedicens; ipsa est enim clarificatio de qua euangelista iam dixerat quod paulo ante commemorauit. Quia propterea nondum erat sp̄s datus. illi utiq; nouo modo in eis quibus fuerat eomodo post resurrectionem credentibus dandus. quia ih̄s nondum erat clarificatus. id est nondum fuerat mortalitas immortalitate uestita; potest & de ista clarificatione dictum uideri. nunc clarificatus est filius hominis. ut quod ait nunc. non ad imminentem passionem sed ad uicinam resurrectionem pertinere credatur. tamquam fuerit factum quod erat tam proxime iam futurum; hodie dilectioni uestre ista sufficerint; cum donaue- rit dñs. de consequentibus disseremus.

INCIPIT SERMO LXIII DE EO QUOD DIXIT FILIOLI ADHUC MODICUM UOBIS CUM SUM; QUAE RITIS ME ET SICUT DIXI IUDAEIS QUOD ECOUADO UOS NON POTESIS UENIRE ET TUOBIS DICO MODO.

Aduertenda est carissimi dominicorum uerborum ordinata conexio; Cum enim superius dixisset. postea quam iudas egressus est. & ab illa scorum & iam corporali conuersatione seiunctus est. Nunc clarificatus est filius hominis & dñs clarificatus est in eo. quod siue futurum regnum significans dixit quando mali separabuntur ab onis. siue quod eius resurrectio tunc futura esset. id est differenda non esset sicut in fine saeculi nostra differtur. ac deinde addidisset. Si dñs clarificatus est in eo & dñs clarificauit eum in semet ipso & continuo clarificauit eum. quod sine ulla ambiguitate de sua resurrectione continuo futura testatus est. adiecit & ait; filioli adhuc modicum uobiscum sum; ne putarent ergo quod sic eum clarificaturus esset & dñs. ut non eis coniungeretur ulterius ea conuersatione qua in terra est. Adhuc modicum inquit uobiscum sum. tamquam diceret; Continuo quidem resurrectione clarificabor. Non tamen continuo ascensurus in caelum. sed adhuc modicum uobiscum sum; sicut enim scriptum est in actibus apostolorum. fecit cum eis post resurrectionem .xl. dies intrans & exiens.

manducans & bibens. non quidem habens esuriendi ac sitiendi egestatem. sed usq. ad ista carnis insinuans ueritatem. quae cibandi ac potandi iam non habebat necessitatem sed potestatem; hos ergo quadraginta dies significauit dicendo. adhuc modicum uobiscum sum. An aliquid aliud; potest enim & sic intelligi. adhuc modicum uobiscum sum. Adhuc sicut uos in hac infirmitate carnis & iam ipse sum donec scilicet moreretur atq. resurget. quia postea quam resurrexit. cum illis quidem fuit diebus; ut dictum est quadraginta exhibitione corporalis praesentiae. sed non cum illis fuit consortio infirmitatis humanae; est & alia diuina praesentia sensibus signota mortalibus. de qua item dicit. Ecce ego uobiscum sum usq. ad consummationem saeculi; hoc certe non est adhuc modicum uobiscum sum; Non enim modicum est usq. ad consummationem saeculi; aut si hoc modicum est. uolat enim aetas. & in oculis di mille anni sicut dies unus. aut sicut uigiliae in nocte. non tamen hoc significare uoluisse credendus est nunc. quando quidem secutus adiunxit; Quaeertis me & sicut dixi iudaeis. quo ego uado. uos non potestis uenire; utiq. post hoc modicum quod uobiscum sum. — quaeertis me & quo ego uado. uos non potestis uenire; numquid post consummationem saeculi quo ipse uadit. uenire non poterunt. & ubi est quod aliquando post in hoc ipso sermone dicitur est. pater uolo ut ubi ego sum. & ipsi sint mecum. non ergo de illa sua cum suis praesentia qua cum illis est usq. ad consummationem saeculi nunc loquutus est ubi ait. adhuc modicum uobiscum sum. sed uel de infirmitate mortali qua cum illis erat usq. ad passionem suam. aut de praesentia corporali qua cum illis futurus erat usq. ad ascensionem suam; quod libet horum quis eligat. cum fide non litigat; ne cui autem uideatur abhorretere iste sensus a uero. quo dicimus dñm mortalis carnis communionem in qua cum discipulis usq. ad passionem fuit. significare potuisse dicendo. adhuc modicum uobiscum sum. Apud alium quoq. euangelistam post resurrectionem uerba eius attendat ubi ait. haec loquutus sum uobis. cum adhuc essem uobiscum; quasi tunc non erat cum ipsis simul adsistentibus. uidentibus. tangentibus. conloquentibus. Quid est ergo. cum adhuc essem uobiscum. nisi cum adhuc essem in carne mortali. in qua estis & uos. Tunc enim in eadem carne quidem resuscitatus erat. sed cum illis in eadem mortalitate iam non erat; qua propter sicut ibi iam in mortalitate carnis indutus ueraciter ait. — cum adhuc essem uobiscum. ubi nihil aliud intelligere possumus. nisi cum adhuc essem in carnis mortalitate uobiscum. ita & hic non absurde dixisse intelligitur. adhuc modicum uobiscum sum. tamquam diceret.

adhuc modicum sicut uos estis mortalissimum ego; ergo sequentia uideamus. quaertisme & sicut dixi iudaeis. quo ego uado uos non potestis uenire. & uobis dico modo. hoc est modo non potestis; iudaeis autem cum hoc diceret. non addidit modo; isti itaq. uenire non poterant tunc quo ille ibat. sed poterant postea; nam hoc apostolo petro aper tissime paulo post ait. Cum enim dixisset ille. Dñe quo uadis. respondit ei; quo ego uado. non potestis modo sequi. sequeris autem postea. sed hoc quid sit. non negligenter. est praedereundum; quo enim sequi tunc non poterant discipuli dñm. sed postea poterant. si dixerimus ad mortem homini nato quod inuenitur tempus quo ad moriendum non sit idoneus. quando quidem talis est in corpore corruptibili hominum sors. ut non sit in ea facilius uita quam mors. non igitur adhuc minus idonei erant se quid dñm ad mortem. sed minus idonei erant sequi dñm ad uitam quae non habet mortem; illo quippe ibat dñs. ut surgens a mortuis iam non moreretur. & morsei ultra non dominaretur. mortuorum quippe dñm pro iustitia quomodo iam fuerant secuturi adhuc martyrio non martyretur aut taurum dñm ad immortalitatem carnis. quomodo iam fuerant secuturi. quando libet morturi sed in saeculi fine resurrecturi. aut taurum dñm ad sinum patris nec relicturum eos unde nec recessit cum uenisset ad eos quomodo iam fuerant secuturi. cum esse nemo possit in illa felicitate nisi perfectus in caritate. ideoq. docens quomodo idonei esse possint pergere quo ille ante cedebat. mandatum inquit nouum do uobis ut diligatis inuicem; hi sunt gressus quibus sequendus est xps; sed de his sermo uberior in aliud tempus est differendus.

INCIPIT SERMO LXV. DE EO QUOD DICIT MANDATUM NOUUM DO UOBIS UT DILIGATIS IN UICEM. SICUT DILEXI UOS UT ET UOS DILIGATIS IN UICEM. IN HOC COGNOSCENT OMNES QUI MEI DISCIPULI ESTI SI DILECTIONEM HABUERITIS AD IN UICEM.

Dñs ih̄s mandatum nouum se discipulis suis dare testatur. ut diligant inuicem; mandatum inquit nouum do uobis. ut diligatis inuicem; nonne iam erat hoc mandatum in antiqua di lege. ubi scriptum est. Diliges proximum tuum tamquam te ipsum. Cur ergo nouum appellatur ad dño. quod tam uetus esse conuincitur. An ideo est mandatum nouum. quia ex uero uetere induit nos hominem nouum. Innouat quippe audientem. uel potius oboedientem non omnif. sed ista dilectio quam dñs ut a carnali dilectione distingueret. addidit sicut dilexi uos. Nam diligunt inuicem mariti & uxores. parentes & filii. & quaecumq. alia inter se homines necessitudo humana deuinxerit. ut taceamus de